Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції

24-25 травня 2019 р.

Proceedings of the International Scientific Conference
Social Sciences and Humanities Research and Innovative Educational Activities
Dnipro, Ukraine
May 24-25, 2019

Дніпро
2019

Т. В. Кірєєва, Б. О. Басіна, Н. К. Кравченко

МІСЦЕ РІЗНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ

Визначення впливу методів навчання на ступінь засвоєння матеріалу має дуже важливе значення при розробці учбових програм, особливо для післядипломної медичної освіти. Це обумовлено тим, що згідно з «Положенням про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» щороку фахівець має доповнювати своє особисте освітнє портфоліо певною кількістю балів, в тому числі за проходження курсів тематичного удосконалення (ТУ). Тривалість курсів – від одного до двох тижнів, тому розробка максимально ефективної та конкурентоздатної програми навчання є однією з пріоритетних задач закладів післядипломної освіти [3].

Ще наприкінці 60-х років Едгар Дейл розробив так званий «конус навчання», який у 1980 році був доповнений його послідовниками та набув вигляду більш відомої сьогодні «піраміди навчання». Згідно з нею, класична лекція забезпечує засвоєння лише 5 % матеріалу, тоді як найкращій результат, у майже 90 %, дають навчання інших та негайне використання знань на практиці [1, 2]. Ці дані отримані при вивченні студентських колективів, однак андрагогіка має справу з дорослими фахівцями з певним клінічним досвідом, для яких набуває значення не тільки відсоток засвоєної інформації, а й її значення для подальшою професійної діяльності.

Метою нашої роботи було визначити практичну значимість та інформативність різних форм роботи курсантів на циклі ТУ з пульмонології.

Було проведено анкетування 32 курсантів для оцінки ефективності та інформативності різних форм аудиторної та самостійної роботи. Програма ТУ передбачає наступні роботи: 1.Аудиторна (50 % часу) – лекції, семінари, практичні заняття та майстер класи; 2.Самостійна (50 % часу) – реферати, клінічні розбори хворих з власної практики за темою заняття та доповіді за темою заняття.

Оцінка аудиторних та самостійних видів роботи проводилась окремо.

Аналіз показав, що лекції, семінари та практичні заняття оцінюються курсантами як ефективні, лише у 50 % випадків, тоді як майстер класи у 100 % випадків оцінюються як інформативна та ефективна форма навчання.

Майстер клас – це форма роботи, підчас якої викладач, на прикладі реального клінічного випадку, детально розбирає тактику обстеження та лікування певної нозології або проводить навчання новим діагностичним методам (у нашому випадку спірометрії) з практичним закріпленням матеріалу.

Оцінка сприйняття курсантами самостійних форм роботи проводилась за п'ятибальною шкалою (1 – найнижчий показний; 5 – найвищій). За практичною значимістю найвищу оцінку отримав клінічний розбір (85 % – «5 балів»), доповідь, на думку більшості респондентів, отримала «3 бали» (67 %), а найменш ефективним, очікувано, виявився реферат (73 % – «2 бали»). Схожі результати показала оцінка інформативності : реферат – «1 бал» (93 %), доповідь – «5 балів» (75 %) та клінічний розбір - «4 бали» (75 %).

Висновки. У післядипломній освіті лікарів реферати, як форма роботи має вкрай низьку ефективність і їх використання, на нашу думку, недоцільне. Зважаючи на те як курсанти позитивно сприймають майстер и та клінічні розбори – частка цих форм навчання має бути суттєво збільшена при плануванні програм ТУ.

Список використаних джерел

1.Зайцев, В. С. Современные педагогические технологии: учебное пособие / В. С. Зайцев / – в 2-х книгах. – Книга 1. – Челябинск, ЧГПУ. – 2012. – 411 с. 2.Кутик, О. М. Андрагогічні засади організації методичної роботи щодо підвищення професійного рівня педагогів / О. М. Кутик // Наукові

записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. - 2013. - Вип. 40. - С. 375-379. 3.Наказ МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів».

А. О. Мишуста

САМООСВІТА – ШЛЯХ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Одним із наріжних моментів розвитку суспільства є можливість та бажання людини до саморозвитку. Світ розвивається семимильними кроками: з'являються нові галузі знань (наприклад, «зелена» енергетика), «електронні» уряди, реальна участь громади в управлінні місцевими бюджетами, сучасні технології дають можливість «тримати світ у долоні», готуються і видаються підручники, що оживають за допомогою відповідної програми гаджета. У цьому інформаційному вирі викладачу_ці варто не лише триматися на плаву, а впевнено показувати напрям руху студентській молоді. Академічні знання, професійний досвід – це надійний фундамент, на якому можна звести «розумний будинок» сучасної освіти.

Дана розвідка присвячена питанню формування/вдосконалення компетентностей викладачів_чок через самоосвіту. Для початку необхідно визначитися з термінологією. Відповідно до ст. 8 п. 4 ЗУ»Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям [6].

На сьогодні існує декілька визначень терміну «компетентність». З нашої точки зору, наведене нижче визначення, максимально відповідає заявленій темі. Компетентність – це динамічна комбінація знань, умінь, цінностей та ставлень, які визначають здатність особи успішно вирішувати життєві проблеми, провадити професійну і подальшу навчальну діяльність [9, с.12]. Отже, в руслі проблематики доповіді самоосвіта є інструментом, що забезпечує активне вдосконалення вмінь і навичок викладача_ки і дає змогу використовувати їх у реальному часі для вирішення професійних/життєвих ситуацій.

На сьогодні ми маємо велику кількість можливостей для професійного вдосконалення. Найбільше ресурсів для цього зосереджено у глобальній мережі Інтернет. Ці ресурси можна поділити на дві великі групи: 1. освітні ресурси, на яких можна отримувати знання online; 2. ресурси, на яких можна отримати запрошення на семінар, тренінг, майстер-клас, конференцію тощо. До першої групи слід віднести найпопулярніші освітні ресурси: «Prometheus» - український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів, метою якого є безкоштовне надання доступу до курсів університетського рівня всім бажаючим, а також надання можливості публікувати та розповсюджувати такі курси провідним викладачам_кам, університетам та компаніям [3]; ще один із провідних ресурсів із найбільшою базою безкоштовних курсів з різних напрямків знань – Coursera.org [1]; «На урок» [7], «Всеосвіта» [4], «Освіторія» [8] та ін. До другої відносяться сайти, групи в соціальних мережах, які розсилають інформацію про проведення offline/online конференцій, форумів, тренінгів, курсів, публічних лекцій, наприклад, сайт Соціальна наукова мережа [10]. Окремим пунктом необхідно виділити наукову роботу викладача_ки, яка неабияк дозволяє вдосконалюватись професійно (в конкретній галузі знань). Важливим елементом самоосвіти є участь у громадських проектах. Наприклад, волонтерство. Ви можете відкрити для себе нову сферу знань, розширити звичне коло знайомств, спробувати себе в новій ролі.